

HRDINKY SVOBODNÉHO RUSKA

Ve vývoji ruské revoluce ženy nehrály úlohu podřadnou, naopak náležaly se v předních řadách bojovníků, kteří tonili po odstranění pout, kterými spoután byl velký ruský národ. Historie dlouhého zápasu za osvobození Ruska obsahuje jména celé řady žen, které bojovaly stejně opravdově jako muži a stejně s nimi trpěly ve vyhnanství na Sibíři a jinde. Ve vězních ruských náležalo se velké množství žen, které riskovaly svoje životy v snaze po osvobození ruského lidu. Ruské ženy ve velkém zápase ruského lidu ukázaly velkou obětavost a sebezapření a snad žádný národ světa nemůže se pochlubit podobným úkazem.

Osvobozené Rusko ví, jak odměnit se těm, které pomáhaly vybojovat velký zápas a jak uctívat ty, které padly v nerovném boji. Nejvyšší možná pocta prokazovaná byla ruským revolucionářům, vrátili se se z vyhnanství do osvobozené vlasti. V Rusku nebylo otázky, má-li se ženě dostati hlasovacího práva. Ruská žena získala si je jako svým těžkým snášením utrpení po celé generace, tak i svým mácednietvím v zájmu věci všem společně.

A osvobozené ruské ženy daly na jevo, že si plně zaslouží všech poct, které byly jim prokázány. Sláva sebezapření v obtížném zápase se starým nepřitelem lidu je věcí minulosti, poučeváží tento nepřítel smetl byl revolucí. Ale zůstává tu doposud jiný nepřítel ruského lidu, stejně krutý a mnohem ještě mocnější. A ženy jsou připraveny bojovat proti tomuto nepříteli stejně statečně jako proti nepříteli vnitřnímu. Mnoho četli jsme o obdivuhodných ruských ženách, které utvořily tak zvané "Batalion smrti", vojenskou organizaci, která měla za úkol nejenom pobídnouti muže k boji, ale přecházeti i dobrým příkladem a ukázkou chrabrosti.

První z těchto ženských batalionů odešel na ruskou frontu v červeně, právě před zahájením ruského útupu v Itálii. Byl zorganizován v povelových dnech Marii Bočkarevou. Tato obdivuhodná vůdkyně ruských Amazonek je venkovanka, manželkou ruského vojáka. Následovala manželka svého do války a žila a bojovala v zákopech. Byla raněna šestkrát v průběhu několika bitev, na kterých se podílela a byla vyznamenána několikráte za udatnost křížem sv. Jiří. Za svoji statečnost byla jmenována poddůstojníkem v armádě.

Po úspěšné ruské revoluci Marii Bočkarevu počala stromazřítí svůj proslulý batalion smrti. Heslem, pod kterým tyto dobrovolnice se shromáždily, bylo: "Smrt pro svobodu a čest Ruska." To je zásada, která poutá tuto ojedinelou ženskou vojenskou organizaci dohromady. Panuje železná disciplína v této legii, ale je to zároveň demokratická disciplína. Nejsou tu rozdíly pro žádnou. Ženy ze všech vrstev obyvatele vstupují se k této legii. Jsou tu venkovanky, vdovy vojáků, dcery generálů a boháčů a studentky. Všechny jsou toho názoru, že je právě takovou etí pro ženu nositi vojenskou uniformu jako odznaky Červeného kříže.

Život tohoto ženského batalionu v Petrohradu před odebráním se na frontu byl jednoduchý a přísný. Dobrovolnice vstávaly o páté hodině ráno a evidují po celý den až do deváté hodiny večerní s krátkými přestávkami k odpočinku. Jejich jídlo bylo takové, jaké pravidelní vojáci dostávají. Spaly na tvrdých slamních v kasárnách. Sedm hodin bylo vyměřeno k jejich spánku.

Jenom jednou došlo k porušení disciplíny v tomto batalionu smrti v době evakuace v Petrohradu. Dvě zástupkyně bolševiků vstoupily do batalionu a zahájily protiválečnou propagandu. Byly okamžitě propuštěny a Maria Bočkareva shromáždila po té všechny dobrovolnice a prohlásila k nim: "Jestliže kterákoliv z vás nečehe se podrobiti nejpřísnější disciplíně, jestliže kterákoliv rozmýšlí se jít na frontu, kam brzy se odebereme,

prosím, opusťte nás! Chci jenom silné a statečné ženy, které milují Rusko a jsou pohotovы položit svoje životy za ně."

V těchto slovech je naznačení duha, který ovládá batalion smrti. Batalion tento odebral se na frontu za velkého nadšení celého Petrohradu, tehdy ovšem ovládaného jiným duchem než nyní za vlády bolševiků. Velký průvod uspořádaný byl na počest těchto Amazonek, v kterém náležalo se několik pluků gardy, kozáci a námořní sbory. Zlatá vlajka batalionu s černým křížem byla během ceremonie umístěna pod vlajku Jednoty rytířů sv. Jiří jakoby hrdinové z prvních fází války dávali své pozehnání hrdinám přítelůch bitev.

Právě před odebráním se batalionu na frontu, Bočkareva byla povýšena do hodnosti důstojnice Kerenským, který tehdy byl ministrem války. V čele své legie opusťla Petrohrad a odebrala se znovu na frontu, kde již viděla a prožila tolik utrpení. Vravela se ale na bitevní frontu s upřímným nadšením těch, které slouží oddaně dobrému věci.

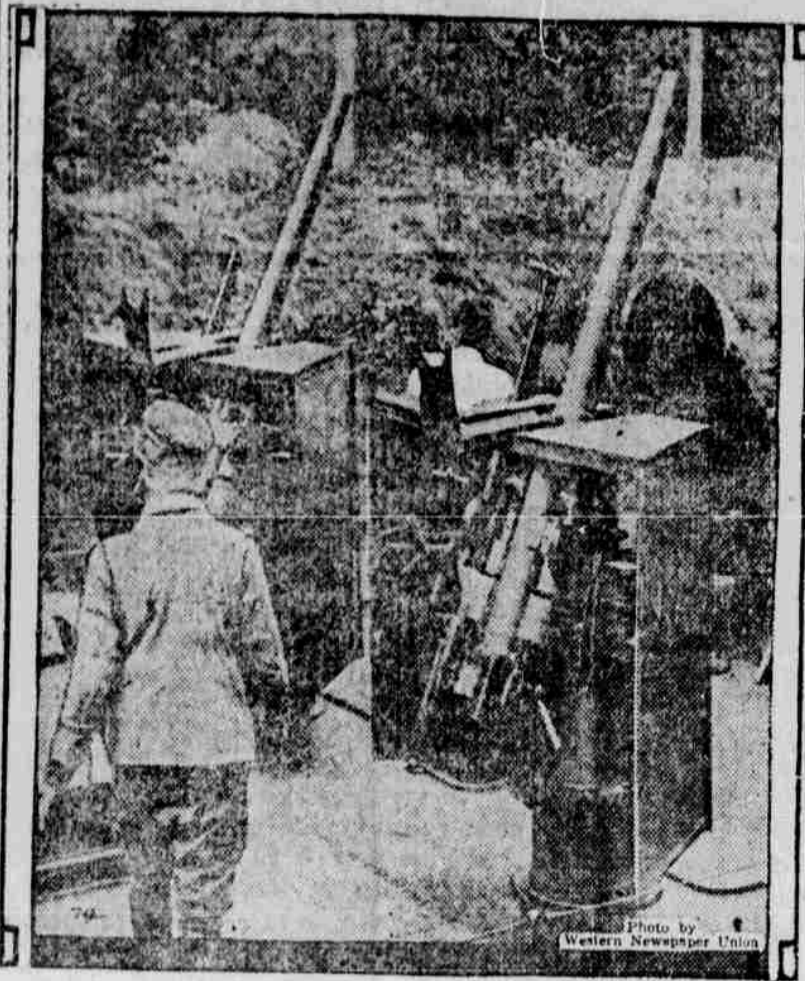
Krátce po té, kdy batalion tento odešel na frontu, přišly ruské porážky. Vojáci nově zrozené ruské republiky našli zřídce a zblázněně ve svých řadách. Desítky útěk malých skupin vojáků a neochota k boji uváděly často celou linii do zmatku a v důsledku toho celé divize obráceny byly na útek. Za takových poměrů batalion smrti dorazil na frontu. Nadšení, které provázelo je při odjezdu z Petrohradu bylo zkazeno porážkami, jež rychle se hromadily. Ale bojový duch těchto statečných Amazonek nikterak tím neutrpěl. Byl to útočitel batalionu a v dějinách letních bojů ruských vyznamenaný jsou četné chrabré činy, prováděné touto malou skupinou nebojících žen.

Statečné a bez stížností tyto ženy snášely utrpení, jež je údem vojáků na frontě. Vysoko nesly svoji zlatou vlajku s černým křížem. Ve zprávách o porážkách ruských vojsk na halické frontě často objevovaly se historky o nebojácné chrabrosti tohoto batalionu, bojujícího na jiné části fronty. V některých případech tento batalion smrti kryl i ústup části ruského vojska.

Jedním z pravidel batalionu je, že žádná nesmí padnouti do německého zajetí. Dobrovolnice tyto vědí, jaký osud očekával by ty nešťastnice, které dostaly by se do rukou Němců a věděly, že smrt byla by daleko lepší. Z toho důvodu každá členka batalionu smrti měla u sebe malou dávku prudkého jedu, aby se jím sprovodila se světa, když by uznávala, že už žít není možné.

Podobně ženské bataliony zorganizovány byly v různých částech Ruska. Není sice možno přesně stanoviti počet žen, které následovaly příkladu statečné Marie Bočkarevy, ale odhaduje se, že na padesát tisíc žen náležá se v různých batalionech smrti, zorganizová-

FRANCOUZSKÁ DĚLA NOVÉHO TYPU.

Nejnovější druh francouzských děl, přimontovaných na lodích v Aisne průplavě. Užívá se jich proti vzduchoplavcům a stejně proti německým patrolám.

vaných v různých částech Ruska.

V poslední době nedošlo vzhledem ke Kereňskému jedné depeše sdělila, že obhájovaly statečně Zlaté palce, sídlo prozatímní ruské vlády, ale depeše tato nebyla potvrzena. Žádné zprávy dosud nenaznačily, že by bolševická vláda rozpustila tyto bataliony ruských bojovných žen a nepochybne ještě trvají.

Rozhodneme-li se revoluční Rusko pokračovati v zápasu proti Němcům, jistě budeme opětne mnoho čísti o těchto ženských batalionech smrti, neboť jistě náležáti budou se v předních řadách ruských bojovníků, kteří obhájovat budou čest Ruska.

JAK BYL GENERÁL DUCHONIN ZAVRAZDĚN.

Až bude psána historie ruské revoluce, bude se v ní nalézati množství neobyčejně žalostných kapitol a jednou z nich bude také historie o zavraždění generála Duchonina, bývalého vřehního náčelníka ruských armád, který odešel vyhověti výzvě svých bolševických pánů a požádati německé vojenské autority o přiučení. Kus telegrafické zprávy sdělily, že generál Duchonin zavražděn byl vojáky a námořníky na vlaku, ale podrobnosti o tom vypráví teprve nyní praporeček Rondov, jenž byl očitým svědkem této truchlivé události. Rondov vyprávěl o této tragedii korespondentem pařížského časopisu Matin ve Stockholmu a překlad tohoto líčení právě uveřejněn byl v amerických časopisech. Rondov vyprávěl o této tragedii následovně:

O polednách bylo nás asi šedesát důstojníků shromážděno u oběda v hotelu v Mohilevě, kde hlavní úřadovny generálního štábu se nalézaly. Právě opouštěli jsme ta-

buli, když byli jsme informováni, že záhadný vlak vjel do stanice bez ohledu na výstražné signály a přivezl asi 700 bolševiků s praporečkem Krylenkou, nově jmenovaným vřehním velitelem ruských armád, v čele. Řekli, aby provedli Leninovy rozkazy, to jest zmocnili se generálního štábu a zatkl generála Duchonina.

"Co učiníme?" tážil se setník a Duchonin pokrčil rameny. "Vyplaťte je", pravil klidně, dopředu svoji kávu. "Máme zde asi tři sta vyznamenaných řádem sv. Jiří, nepočítaje v to ostatní." Po té vydal jistě rozkazy. Ale zvláštní věc se přihodila. Ani jediný z důstojníků se nezhopil. Pohlíželi druh na druh a rozmýšleli se. Běžel jsem k dveřím, ale bylo již pozdě. Schodiště a vestibul naplněny byly ozbrojenými vojáky finských pluků, ruských gard a námořníky.

Jak se jim podařilo prorazit si cestu sem? Jak možno si vysvětliti hostejnost mužů, vyznamenaných řádem sv. Jiří, kteří v roce 1914 přeplovali ledové vody Visly a rozdrtili německou linii, kdežto dnes neodvážili se zatarasiti cestu nespořádanému davu vojáků, které jediná salva rozprásla by na útek?

Když Krylenko objevil se ve dveřích, značný počet důstojníků přispěchal k němu, aby jej ujistili, že nejsou protirevolutionáři a že jsou pohotovы se podrobiti všli lidu. Krylenko pohlížel na ně s překvapením.

"Uklidněte se", prohlásil Krylenko, "nikdo vás nebude obtěžovati. Duchonin jedine je zatčený a půjde se mnou do Petrohradu." Po té nařídil vřehním archivarům, aby vzal ve svou péči knihu hesel a jisté jiné dokumenty a požádal Duchonina, aby jej následoval k vlaku.

Generál Odineev, tři jiní důstojníci a já provázeli jsme našeho ná-

čelníka a spolu s Krylenkou zaujali jsme místa v jídelně vlaku. V tichosti jsme tu očekávali výjezdu vlaku, když dav vojáků, námořníků a ruských gard vnikl na stanici na platformu a volal: "Checme viděti Duchonina! Kde je? Nenecháme mu uniknouti." Generál objevil se ve dveřích.

"Hodte nám své dostojnické odznaky", křičeli vojáci, "anebo vás usmrtíme." Krylenko žádal generála, aby vyhověl žádosti vojáků, ale Duchonin odepřel. "Ať jdou k čertu," volal. "Nechte je, ať mne usrtí." Kule rozřízly okno a následována byla jinou, načez generál Odineev přistoupil k Duchoninovi a odepnul mu důstojnické odznaky. Hodil je davu, který je roztrhal na kusy a zaslupal je.

"Nyni jeho medaile," volali vojáci. Dva kříže sv. Jiřího generála Duchonina byly hozeny vojáky. Na chvíli jsme se domýšleli, že život generálův je zachráněn, když náhle množství vojáků vlezlo do dveří a hnali se do železničního vozu. Zmocnili se generála Duchonina, srazili jej se schodon vozu a po té na staniční platformu, Krylenko běžel za nimi. Po objevení se generála vojáci na stanici propukli v řev.

"Zabte jej na místě," volaly davy. "Dost na tom, že Kerenský a Kornilov nám utekli. Tento musí býti ubit na místě." Davy počaly se shlukovati kolem Duchonina, Marne Krylenko volal, rozkazoval a hrozil. Nebylo jej slyšeti. Kulhvizdaly ve vzduchu. Po té došlo k hroznému podívání. Krylenko žádal vojáky a námořníky, aby usetřili života nešťastného muže, ale z davu vstal voliký námořník, jehož čapka nesla jméno křížníku Aurora a obrátil se proti Krylenkovi a strčil jej stranou. "Nepleťte se do této záležitosti anebo se s vámi spravíme také," prohlásil.

Po té jediným úderem pažbou pušky srazil generála k zemi. Duchonin se zvedl, maje tvář pokrytou krví a pokusil se mluvit, ale v tomž okamžiku proklán byl tuetem hajonetů a po té na jeho mrtvolu snesla se spona ran pažbami ručnic a těžkými botami. Zastupy snažily se dostati blízko k mrtvole, která vojáků a námořníků byla vyslečena. Bylo to spolehu s hrůznými seňami. Dva vojáci, z nichž každý zmocnil se jedné boty generálovy, vrhli se na sebe se nadávkami a ranami.

Posléze nahá mrtvola nešťastného generála opřena byla o železniční vřz a davy, směje se jako šílení, zahájily hrůznou zábavu. Námořníci, rudí gardisté a vojáci vrhali kule ze sněhu a bláta na hlavu mrtvého generála.

Nemohl jsem dle sněsti tohoto pohledu a běžel jsem zpět do vozu, kam se vřehní náčelník Krylenko uchýlil. Seděl s hlavou skloněnou. Když se zvedl, uznamenal jsem, že je smrtelně blýdý.

"Pohleďte jenom na ně", pravil šeptem. "Nemůžete je zastaviti. A toť čeká na mne a na všechny ostatní z nás."

PRAPORČÍK KRYLENKO.

Praporeček Krylenko, jehož jméno často objevuje se ve zprávách z Petrohradu, stal se vřehním velitelem ruských armád bez ohledu na to, že nemá potřebného vojenského vzdělání. Ale je znamenitým agitátorem, plně oddaný bolševickému učení, a to rozhodovalo více u bolševických vůdců, než cokoliv jiného. Přes to, že jméno Krylenkovo často objevovalo se ve zprávách z ruské říše po úspěšné revoluci bolševiků, nebylo známo, všeobecně za to, že je jedním z těch osobností, které vlna revoluce vynesla na povrch a která zapadne opětne v zapomnutí.

Krylenko je ale starým revolucionářem a podílel se činně již na revoluci v roce 1905. V době té revoluce, v kterou pokrokové živly ruské kladly tak velké naděje, objevila se řada nových jmen, o ním z těchto hrdinů nezdařené revoluce byl také "kamarád Abraham". Mnoho se o něm mluvilo jako o znamenitém řečníku, který má velký vliv na dělnictvo. V čela vlny hřových massy obnovenými apelly a libivými hesly, která zdů-

razoval svým vlastním nadšením. Tito dělníci agitatori nepřicházeli před massy s pravými svými jmény a stejně tomu bylo u "kamaráda Abrahamu."

Podle jména mohlo by se o něm souditi, že je ruským židem — denagogem. Ale Abraham nebyl židem. Zatím co židovští revolucionáři přísvojovali si křesťanská a ruská jména, jako Troecký, který jmenuje se Klastan Braumstein, anebo Steklov, který jmenuje se Nachamkes, tento agitátor přijal pro dobu revoluce jméno židovské. "Kamarád Abraham" nenechal cokoliv nikterak svoji osobnosti. Mánačez generál Odineev přistoupil k Duchoninovi a odepnul mu důstojnické odznaky. Hodil je davu, který je roztrhal na kusy a zaslupal je. "Nyni jeho medaile," volali vojáci. Dva kříže sv. Jiřího generála Duchonina byly hozeny vojáky. Na chvíli jsme se domýšleli, že život generálův je zachráněn, když náhle množství vojáků vlezlo do dveří a hnali se do železničního vozu. Zmocnili se generála Duchonina, srazili jej se schodon vozu a po té na staniční platformu, Krylenko běžel za nimi. Po objevení se generála vojáci na stanici propukli v řev.

Pod pseudonymem "kamarád Abraham" skrýval se E. Krylenko, tentýž Krylenko, který je nyní vřehním velitelem ruských armád. Krylenko je rodem Malorus. Je mužem prostředního věku a ví velice málo o vojenských věcech. Od svého mládí věnoval se politice. V zahraničí patřil k Leninově skupině. Je značně oblíben u městského proletariátu, ale vyznamenan a inteligentní jsou mu nepřátelskými.

Krylenko je odvážným a nebojácným mužem. Je jedním z těch typických Rusů, o kterých praví Dostojevský: "Nestravuje myšlenku, nýbrž myšlenka stravuje jeho." Krylenko podílel se osobně na povstání černomořského námořnictva a byl jedním z vůdců povstání námořníků ve Sveaborgu. Jeho odpor proti měšťáctvu je tak veliký, že odporoval bojkott dumy na tom základě, že jedná se o měšťáckou instituci.

Po roce 1905 — kdy tak velké množství revolucionářů bylo vypovězeno na Sibíř — "kamarád Abraham" zmizel a málo bylo o něm slyšeti. Po úspěšné revoluci v březnu objevil se znovu a tentokráte pod svým pravým jménem.

VÁLERNÍ ZAJATCI
Barcelonský časopis Hojas Selectas přinesl v minulých dnech pojednání o válečných zajatcích a udává jich počet, dle informací, které považuje za spolehlivé. Z tohoto článku vychází na jevo, že centrální mocnosti mají ve své moci 2.874.271 zajatce, z kterých počtu nejvíce opatřilo Rusko. Spojenci na druhé straně mají ve své moci 1.242.268 zajatců, hlavně Rakušanů. Číslice tyto jsou značně nižší, než se všeobecně má za to a vysvětluje se to tím, že jsou nepočetnější staršího data.

Největší ztráty v zajatých ze všech spojenců a ze všech národností vedoucí válku vůbec mělo Rusko a sice 142.270 důstojníků a 2.066.469 mužů, dohromady 2.080.699 mužů. Na druhém místě pak náležá se Francie, která ztratila v zajatých 6.329 důstojníků a telem ruských armád bez ohledu na to, že nemá potřebného vojenského vzdělání. Ale je znamenitým agitátorem, plně oddaný bolševickému učení, a to rozhodovalo více u bolševických vůdců, než cokoliv jiného. Přes to, že jméno Krylenkovo často objevovalo se ve zprávách z ruské říše po úspěšné revoluci bolševiků, nebylo známo, všeobecně za to, že je jedním z těch osobností, které vlna revoluce vynesla na povrch a která zapadne opětne v zapomnutí.

Krylenko je ale starým revolucionářem a podílel se činně již na revoluci v roce 1905. V době té revoluce, v kterou pokrokové živly ruské kladly tak velké naděje, objevila se řada nových jmen, o ním z těchto hrdinů nezdařené revoluce byl také "kamarád Abraham". Mnoho se o něm mluvilo jako o znamenitém řečníku, který má velký vliv na dělnictvo. V čela vlny hřových massy obnovenými apelly a libivými hesly, která zdů-

RUSKÉ ŽENY BATALIONU SMRTI BAVÍ SE TANCEM.

Vojenská služba je novou pro ruské ženy a následovně jejich napjetí je větší než mužů. Pro znovení tyto ženy baví se často ve svém táboře tancem. Na obrázku našem spatřujeme tuto zábavu statečných ruských žen. Všechny tyto ženy patří k batalionu smrti.